

Пенчо Славейковъ

Отъ Ал. Филиповъ

Той е синъ на стария и заслужилъ български поетъ и деецъ дѣдо Петко Славейковъ. Примѣрътъ на бащата е решилъ съдбата и на чедото. Отгледанъ въ семейството, въ което книжовната работа е била главното нѣщо, Пенчо е далъ живота си и своя даръ за българската поезия. И неговитѣ творби сж така хубави, че съ право Пенчо, заедно съ баща си, Ботйова, Вазова и Яворова, е смѣтанъ за единъ отъ най-големитѣ български поети.

Пенчо Славейковъ е роденъ преди освобождението въ 1866 година въ балканския градецъ Тръвна. Още малъкъ той е скиталъ заедно съ своето семейство отъ градъ въ градъ. Защото стариятъ Славейковъ е билъ учителъ и често е мѣнявалъ мѣстата на своята служба.

Малкиятъ Пенчо е билъ едва десетгодишенъ, когато надъ българската земя се е извила бурята на героичното Сръдногорско въстание и после на Освободителната война. Силнитѣ картини отъ преживѣното, виденото и чуто презъ тия страшни и сжdboносни за родината години сж легнали дълбоко въ душата на детето. И по-сетне, когато Пенчо Славейковъ замисли и написа своето най-зрѣло произведение, което го прави истински голѣмъ нашъ народенъ поетъ, той пресъздаде въ „Кървава пѣсенъ“ тъкмо подвизитѣ и величието на това видено и преживѣно отъ него близко наше героично минало.

Следъ освобождението малкото будно и палаво момче се е учило въ Търново, София и Пловдивъ. Къмъ петнадесетата си година Пенчо бива поразенъ отъ голѣмъ не-

джгъ въ крака, полученъ при измръзване; за две години момъкътъ е билъ прикованъ на легло. И тогава, когато немощото тѣло е правѣло неподвиженъ младиятъ, пълненъ съ животъ момъкъ, у Пенчо се пробужда поетътъ. Той жадно е челъ, опознавалъ се е съ нашата и чуждата книжнина и е обогатявалъ своя умъ съ знания, замислѣлъ се е надъ прочетеното. И тогава у него се показватъ и първитѣ наченки на поетъ. Въ 1888 год. той е издалъ своята първа сбирка стихове Мо мин и сълзи. Ала въ нея ние не намираме още онова, което да ни покаже бждащия голѣмъ майсторъ на словото. По-сетне самъ Славейковъ се е свѣнилъ отъ тия свои първи незрѣли поетически опити.

Славейковъ не е останалъ само съ образованието получено въ гимназията. Неговата жажда на духа е будѣла у него стремежъ за все повече знания. И той е ималъ щастливия случай да отиде въ Лайпцигъ, дето е прекаралъ отъ 1892 до 1898 година и е училъ литература въ прочутия Лайпцигски университетъ. Тамъ Славейковъ закрепва духовно, обогатява се дотолкова, че съ право той е смѣтанъ за единъ отъ най-високо образованитѣ наши поети. Тамъ той узрѣва и като поетъ и когато въ 1896 година издава своята първа ценна книга Епически пѣс ни, Славейковъ съ право заема вече едно отъ най-преднитѣ мѣста въ нашата книжнина.

Завърналъ се въ България, Славейковъ учителствува малко, прекарва една година като директоръ на нашия Народенъ театъръ, а най-дълго време е работилъ въ софий-